

РЕШЕНИЕ

№ 193

гр. Разград, 28.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – РАЗГРАД в публично заседание на тридесет и първи октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Светлана К. Чолакова

при участието на секретаря Светлана Л. Илиева
като разглежда докладваното от Светлана К. Чолакова Гражданско дело № 20233300100118 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 432, ал. 1 от КЗ вр. с чл.45 ЗЗД и чл. 86 от ЗЗД.

Депозирана е искова молба от О. М. А., чрез пълномощник, с която против ЗК „Лев Инс“ АД, ЕИК 121130788, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Симеоновско шосе“ № 67А, са предявени обективно съединени иски за осъждане на ответното застрахователно дружество да заплати на ищеца сумата в размер на 120 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди - болки и страдания по загубата на неговия брат А. М. А., починал на 24.12.2018г., вследствие на претърпяно ПТП, настъпило на 18.12.2018 г. на път I-2 /гр. Разград – гр. Шумен/, в непосредствена близост до кръстовището с път III-2005, водещ към с. Самуил, по вина на С. Ф. Х. – водач на товарен състав – седлови влекач „Мерцедес Актрос“ с рег. № ***, с прикачено към него полуремарке „Флигел“ с рег. № ***, който товарен състав е застрахован при ответника, ведно със законната лихва считано от 21.07.2021г. до окончателното изплащане на задължението.

В обстоятелствената част на исковата молба се сочи, че за процесното ПТП е образувано наказателно производство, което е приключило с влязла в сила присъда № 2/20.01.2021 г., постановена по НОХД № 308/2020 г. по описа на Окръжен съд – Разград, с която водачът С. Ф. Х. е признат за виновен за престъпление по чл. 343, ал. 4, вр. ал. 3, б. „б“ и б. „в“ вр. с чл. 342, ал. 1 от НК.

Сочи, че е брат на починалия. Твърди за близост с пострадалия А., като неговата преждевременна настъпила смърт му се отразила негативно. Твърди, че е изпълнена процедурата по чл.380 ал.1 КДЗ-заявена застрахователна претенция, по която ответното дружество образувало щета с вх. №0000-1000-01-21-7516/10.08.2021г., било определено застрахователно обезщетение в размер на 5000лв., с който размер ищецът не бил съгласен.

Процесното събитие настъпило на 18.12.2018г., като пострадалото лице А. А. е пътувало на задната лява седалка в управляван от Ф. Х. л.а. „Мазда Кседос“ рег. №***. При движението му по път I-2 от гр.Разград към гр. Шумен настъпило ПТП с друго МПС - седлови влекач „Мерцедес Актрос“ с рег. №*** с прикачено към него полуремарке „Флигел“ с рег. №***, управляван от С. Ф. Х., като при настъпилото произшествие в резултат на сблъсъка на двете превозни средства, возещият се на задната лява седалка на автомобила А. А. получил тежка закрыта черепно-мозъчна травма и след удара изпаднал в мозъчна смърт. Починал на 24.12.2018г. от настъпили усложнения: остра дихателна недостатъчност. кома.

Във връзка с инцидента е водено наказателно производство, приключило с влязла в сила на 28.03.2022г. присъда по нощд №308/2020г. на РОС, по силата на която С. Ф. Х. бил признат за виновен в това, че при управление на посоченото МПС, движейки се със скорост несъобразена с атмосферните условия, релефа на местността, с характера и интензивността на движението, съС.ието на пътя и на превозното средство, което било с различно износване на гумите, нарушил правилата задвижение по чл.20 ал.1 ЗДвП, чл.20 ал.2 ЗДвП, чл.139 ал.1 т.4 ЗДвП, загубил контрол върху превозното средство, навлязъл в насрещната лента за движение, препречвайки пътното платно с товарната автокомпозиция предизвикал ПТП, с насрещно движещия се л.а. „Мазда“ Кседос с рег. №***.

Твърди, че единствен пряк законен наследник на починалия А. А. е неговата майка З. М. Е. живуща в гр.София, като от самото си раждане е живял заедно с брат си в дома на баба им Ю. А. И., починала през 2005г. Той и починалият му брат, както и брат му Ю. А. били изоставени от майка им З. А.а и от баща им М. А., починал на 31.12.2016г., когато ищецът бил на 5 години.

С Решение по гр.д. №95/2003г. на ПРС децата Ю. и А. били настанени в семейството на баба си, тогава ищецът бил на 16 години, а брат му А. - на 11г. След като баба им починала на 08.11.2005г. с декларация от 11.11.2005г. ищецът декларира желанието си децата да бъдат настанени в неговото семейство. Тогава самият той бил на 18 г., А. бил на 13г., а Ю. - на 17г. С решение по гр.д. №649/2005г. на ПРС А. А., който тогава бил на 13г. и Ю. А. били настанени в семейството на ищеца, който поел грижите за тях. Морално и материално подкрепял брат си не само до неговото пълнолетие, но и след това до неговата смърт настъпила на 22.12.2018г., която повлияла негативно на ищеца.

След повече от четири години продължавал да не може да контролира емоциите си при спомена за брат си. Всеки път се насълзявал, когато погледнел към празния стол на масата, около която се събирало семейството, от което бил част до смъртта си. Изживявал огромна болка и страдание за брат си, за когото се грижел като за свое дете. Последният бил на 26 години към датата на ПТП, но продължил да живее в семейството на брат си О.. Дватамата се подкрепяли морално и материално. Заедно правели ремонт на къщата, която закупили в с.Ловско, общ.Лозница на името на А. А., с цел предстоящата му сватба с починалата по време на същото ПТП-Е. З. С..

Ищецът заявил писмена претенция пред застрахователя-ответник на 21.07.2021г., входирана при последния на 10.08.2021г. Бил уведомен, че е определена сума в размер на

5000лв. за причинени неимуществени вреди, като брат на починалия вследствие на ПТП А. А., коато отказал да получи. Счита, че му се следва лихва за забава от датата на предявяването-21.07.2021г.

Постъпил е в срок писмен отговор от ответника ЗК „Лев Инс“ АД, гр. София, чрез процесуален представител, с който оспорва иска по основание и размер. Оспорва изложените обстоятелства, твърденията за механизма на ПТП, че причина за смъртта са единствено действията на водача на товарната композиция С. Ф. С.. Осправат се и твърденията за претърпени неимуществени вреди, че въобще пътният инцидент се е отразил изключително негативно, тъй като ищецът не е посочил в исковата си молба какви здравословни заболявания са предизвикани и какви проблеми са възникнали на психиката му от загубата на брат му.

Твърди, че ищецът не е материално легитимирано лице да получи обезщетение за търпени неимуществени вреди вследствие смъртта на брат му, не е наследник на пострадалия по права линия, доколкото е оставил наследник от първи ред - майка З. Е.. Поради което не е сред най-близкия кръг на пострадалия, не са налице конкретни житейски обстоятелства, поради които привързаността им да е станала толкова силна, че смъртта на пострадалия да е довела у ищеца на значителни болки и страдания. Ищецът не е посочил конкретни факти, обосноваващи изключение от общото правило, че се дължи обезщетение на най-близките на починалия според ТР №1/2016г. на ОСНГТК ВКС.

Твърди, че не е имало емоционална връзка между братята. Сочи за пълна незаинтересованост от страна на ищеца към брат му А., която се основавала от показанията дадени от ищеца на 27.12.2018г. пред разследващите органи. Това, че А. живеел на адреса на своя брат, не означавало, че последният е полагал грижи за него. Сочи за приложение на разпоредбата на §96 ал.3 ЗИДКЗ вр. с §77 от същия, според която размерът на обезщетението се определя в размер до 5000лв.

Твърди, че причината за настъпване на инцидента „стои“ извън поведението на С. Ф. Х.. По време на ПТП-то е било много студено, В.ло е сняг, а съС.ието на пътя - заснежена и заледена пътна настилка, като водачът на автомобила С. Х. попаднал в заледения пътен участък по пътното платно и се получил т.нар. неконтролируемо хлъзгане на управлението от него автомобил. Това довело до загуба на устойчивост. Водачът се движел със съобразена скорост за пътните условия, бил поставен в положение на невъзможност да изпълни задълженията си и да предотврати настъпването на вредни последствия.

Сочи, че процесният пътен участък I-2 гр.Разград-гр.Шумен при кръстовището с път III-205 на 78+983 е част от републиканската пътна мрежа, като държавата в лицето на АПИ е нормативно задължена да поддържа този път. Участъкът е оставен да бъде заснежен и заледен, поради бездействието на държавния орган в лицето на АПИ, която не е извършила своевременно действия по обезопасяване на пътя, опесъчяване, пръскане с матирани против замръзване и др. действия. Поради което и въпреки постановената присъда счита, че водачът не е извършил противоправно и виновно деяние.

На самостоятелно основание твърди, че инцидентът настъпил поради некачествено

положена пътна настилка, която е била изградена с материали, които били некачествени и които намалявали коефициент на сцепление между гумите на автомобилите и асфалта. В комбинация със заснежения и заледен пътен участък и непочистен път е налице предпоставка за трагичния инцидент на 18.12.2018г. съС.ието на участъка от пътя, в района на произшествието се явява причинно-следствена връзка с настъпилия тежък инцидент и причина за катастрофата.

Оспорва акцесорния иск, поради неоснователност на главния. Прави възражения за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на А. М. А., който бил без поставен предпазен колан и нарушил чл.137а ал.1 ЗДвП. Иска конституиране на трето лице-помагач, а именно АПИ, срещу когото предявява обратен иск.

Конституираното трето подпомагащо лице на страната на ответника – АПИ, чрез представител депозира отговор в срок. Намира исковите за допустими, но неоснователни и недоказани. Оспорва и акцесорния иск, по съображения за неоснователност на главния иск. Признава по отношение на ответника, че механизмът на процесното ПТП е такъв както е описан в исковата молба, както и становището на ищеца, че причината за настъпване на произшествието са единствено и изцяло виновните действия на водача на седловия влекач Мерцедес Актрос, с прикачено към него полуремарке „Фигел“ – С. Ф. Х., чието виновно поведение се изразява в несъобразено използване на органите за управление на автокомозицията, несъобразена за пътната обстановка скорост, както и използване на гуми с различна степен на износване, което довело до неравномерно сцепление на колелата със заснежената пътна настилка, на основание чл.300 ГПК виновността за причиняване на смърт по непредпазливост е разрешена със задължителна за гражданския съд сила.

Твърди, че ищецът не е правно легитимирано лице да получи обезщетение. Цитира ТР №1/2016г. ОСГНК на ВКС, че други лица извън най-близкия семеен и родствен кръг имат право да получат обезщетение, ако са създали с починалия поС.на и дълбока емоционална връзка. Оспорва твърдението на ищеца, че същият е такова лице, а фактът, че съгласно решението от 2005г. брат му – починалият А. А. са били регистрирани на един и същ поС.ен адрес не доказва това. Както от приложения нотариален акт е видно, че А. А. е придобил собствен имот през 2015г. в с.Ловско и до злополуката на 18.12.2018г. , е живял отделно от ищеца.

Оспорва твърденията на ответника, че водачът Х. се е движел със съобразена с пътните условия скорост, както и това, че АПИ не е изпълнила задължението си да поддържа процесния пътен участък. Сочи, че има сключен договор от 01.12.2014г. с предмет Поддържане на републиканските пътища на територията на северен централен район. Снегочистването се осъществява по график съгласно оперативен план за зимно поддържане на РП. На 18.12.2018г. обстановката на територията на област Разград е била съгласно извлечение от дневника на дежурния служител, а в дневния отчет се сочат за изпълнени дейности на участъка на пътя където е станало произшествието. В РП I-2 в района на произшествието било извършено снегочистване и платното за движение е обработено с химически вещества за стопяване на снега. Пътното платно е било надлежно

почистено и обработено според нормативните изисквания определени в Техническите правила и изисквания за поддръжка на пътищата – дял IV зимно поддържане.

В случай на приемане на възраженията на ответника за основателни, прави възражение за съпричиняване в значителна степен на вредоносния резултат с оглед приноса на предизвикалия ПТП виновен водач Х.. Поддържа се възражението на ответника за съпричиняване от страна на А.. Моли за отхвърляне на обратния евентуален иск на ответника.

В съдебно заседание ищецът, чрез процесуалният си представител адв. С. М. от АК – Търговище, поддържа предявената искова молба. Изразява становище за основателност на предявения иск, поради което моли същият да бъде уважен в пълен размер. Представя писмена защита, в която излага подробно своите съображения за уважаване на иска, като счита възражението на ответника за съпричиняване на вредоносния резултат за неоснователно, като в условията на евентуалност счита, че вредоносните последици би следвало да се приемат за доказани в размер на до 10%. Моли за присъждане на сторените разноски.

В съдебно заседание ответното застрахователно дружество при редовност в призоваването не изпраща свой представител. Депозирана е писмена молба за разглеждане на делото в тяхно отсъствие, като по същество се застъпва становище за неоснователност на иска, поради което се моли същият да бъде отхвърлен. В условията на евентуалност, при уважаване на исковата претенция на ищеца се моли за постановяване на решение, с което третото лице помагач АПИ да бъде осъдено да заплати на ответното дружество цялата сума. Моли за присъждане на сторените в производството съдебни и деловодни разноски

В съдебно заседание третото лице помагач на страната на ответника АПИ застъпва становище за неоснователност както по първоначалната искова претенция, така и по предявения обратен иск, поради което моли за тяхното отхвърляне. В допълнително представени писмени бележки, процесуалният представител на третото лице помагач счита, че АПИ са изпълнили всички законови изисквания по поддръжка на републиканските пътища и не е налице бездействие, което да е допринесло за настъпване на вредоносния резултат. По същество намира предявения срещу него обратен иск от застрахователното дружество за неоснователен, поради което моли същият да бъде отхвърлен. Моли застрахователното дружество да бъде осъдено да им заплати юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, като прецени твърденията и становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Видно от събраните по делото писмени доказателства - Констативен протокол за ПТП с пострадали лица: на 18.12.2018 година около 23:26 часа на път I-2 /гр. Разград – гр. Шумен/, в непосредствена близост до кръстовището с път III-2005, водещ към с. Самуил, при управление на моторно превозно средство – седлови влекач „Мерцедес Актрос“ с рег. № ***, с прикачено към него полуремарке „Флигел“ с рег. № *** водачът С. Ф. Х. на ляв завой загубил контрол върху превозното средство, препречвайки напречно пътното платно на

насрещно движещия се лек автомобил „Мазда Кседос“ с рег. № ***, управляван от Ф. А. Х., в който на задната седалка пътувало и пострадалото лице А. М. А.. Възникнал сблъсък, лекият автомобил се ударил челно в задната част на резервоара за гориво и задното дясно колело на седловия влекач. Всички пътуващи в лекия автомобил лица /5 на брой/ били пострадали, вкл. А. М. А..

Вследствие на настъпилото ПТП пострадалият А. М. А. получил множество травматични увреждания, поради което същият първоначално бил настанен за лечение в МБАЛ – Разград, а впоследствие на 20.12.2018 година бил приведен в УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД гр. Варна, където съС.ието му се влошило и на 24.12.2018 година починал.

Според заключението на назначената по делото Комплексна пътностроителна и автотехническа експертиза: Път 1-2 в зоната на ПТП представлява ляв завой, считано спрямо посоката от гр.Шумен към гр. Разград, с радиус 293 метра и възходящ надлъжен наклон (изкачване) в същата посока 6,3 % и напречен низходящ отдясно-наляво наклон - 5,5 %, непосредствено преди „Т“-образно кръстовище надясно с път Ш-2005 (към с. Самуил). Платното за движение е широко 10,5 м. Дясната лента преди кръстовището е предназначена за ППС завиващи надясно към с. Самуил и има ширина 3,5 метра. Средната лента е предназначена за ППС движещи се по посока към гр. Разград с ширина 3,5 метра и лявата лента е предназначена за ППС движещи се в обратна посока към гр. Варна - с ширина 3,5 метра, като средната и лявата ленти са разделени с „коси успоредни линии – М15“. След кръстовището платното за движение е разделено с „единични, непрекъснати линии – М1“ на три ленти - лента за движение към гр.Разград, лента за завИ.е към с.Самуил и лента за движение към гр. Варна. Пътната настилка е асфалтобетонова, в добро съС.ие, без повреди и неизправности представляващи опасност за движението. Кръстовището е регулирано е пътни знаци и пътна маркировка.

На 18.12.2021 г. около 23:25 ч., пътната настилка и терена край пътя са били заснежени и заледени, В.л е обилен сняг, видимостта е била намалена до около 100 метра. Пътната настилка е била хлъзгава, като за коефициентът на сцепление на гумите с пътната настилка за товарния състав е 0,25.

Основната причина за настъпването на ПТП от техническа гледна точка е загубата на контрол върху управлението от водача и навлизане на товарната композиция в лентата за насрещно движение и в опасната зона на л.а. „Мазда“.

При огледа на товарната композиция е установено, че гумите на влекача и ремаркетото са с различна дълбочина на рисунката на протектора между лява и дясна страна, като някои от гумите са напълно износени (0-2,9 мм). Различното износване на гумите, в съчетание с относително големия напречен наклон на пътя (5,5%), хлъзгавата настилка и неправилното използване на уредите за управление от водача при конкретните условия са довели до странично занасяне наляво и загуба на контрол върху управлението на товарния състав от страна на водача С. Х..

СъС.ието на пътната настилка (заснежена и заледена) към момента и мястото на ПТП е един от факторите, създал предпоставка за занасянето и отклоняването на товарната композиция към лентата за насрещно движение.

Неизвършените своевременно действия по обезопасяването на пътя като опесъчаване, пръскане с материали против замръзване и други дейности/, през зимния период на годината, са предпоставка за занасянето и отклоняването на движещите се по пътя

МПС. Тези действия са определени в нормативни изисквания на Техническите правила и изисквания за поддръжка на пътищата с цел гарантиране на безопасност на движението.

Обилният снеговалеж и ниските температури по време на ПТП, сравнително бързо са заснежавали и обледявали пътната настилка след евентуално снегочистване.

На местопроизшествието не са установени спирачни следи от използване на спирачките преди удара.

Товарният автомобил е бил без поставена тахошайба, като неговата скорост на движение е определена според свидетелските показания 60-70 км/ч., а тази на лекият автомобил „Мазда“ е била около 73 км/ч.

Ударът между двете МПС е бил челен по отношение на лекия автомобил и дясно-страничен по отношение на товарната автокомпозиция - в задната част на резервоара за гориво и задното дясно колело. Вследствие на този сблъсък лекият автомобил е отблъснат назад спрямо първоначалната си посока на движение, като товарната композиция е продължила да се движи диагонално наляво и е последвал втори удар. Този втори удар също е челен за лекия автомобил, а за товарната композиция той е в зоната на десния опорен крик и предното дясно колело на полуремаркетото. След втория сблъсък процесните МПС се придвижват съвместно по посока към гр. Разград, като влекачът напуска пътното платно и затъва в крайпътната зона, а полуремаркетото остава напречно на пътното платно.

Път 1-2 /гр.Разград-гр.Шумен/, при кръстовището с път Ш-2005 на км.78+983, е част от републиканската пътна мрежа, за който при изграждането му, както и при последващи ремонтни дейности по време на експлоатацията са изготвяни технически работни проекти, одобрени и съгласувани от контролни органи. Изпълнението на всички видове СМР по време на изграждането му, рехабилитации и преасфалтиране са извършени съгласно одобрените проекти и подлежат на контрол от страна на проектантите / като авторски надзор/, строителен надзор.

Отводнителните съоръжения, предмет на проекта са съобразени с наредбите за проектиране на пътища извън населени места. Качеството на изпълнение на такива съоръжения подлежи на контрол по време на строителството и те като част от елементите на пътя се приемат от ДПК / Държавна приемателна комисия/.

Съоръженията на пътя се предвиждат от инженер проектант и тяхното местоположение е указано съгласно терена. Основните цели при изграждането и възстановяването на пътя е да се подобри транспортното експлоатационно качество на пътя, което включва подобряване на техническите елементи, гарантиране на носимоспособността и равността на настилка, добро отводняване и безопасност на движението.

Дали са допуснати технически нарушения вещото лице не може да даде конкретен отговор, тъй като за всички извършени мероприятия на пътя от гледна точка на изграждане, ремонт и поддръжка има одобрени проекти, издадено разрешение за строеж и въвеждане в експлоатация. В тези процеси има участници в строителството които гарантират, че строежът /етапа, частта от него/ е изпълнен съгласно одобрените проекти и може да се ползва по предназначение.

Вложените материали при строежа на пътното съоръжение са придружени с декларация за експлоатационни показатели, сертификати за качество и др. и са приложени към строителната документация за строежа и съответстват на определените от инженер проектанта изисквания.

Към датата на огледа/ 07.09.2023 г./ на мястото на инцидента, участъкът от пътя е в добро техническо съС.ие.

Неравностите на пътя, доброто отводняване са част от транспортно експлоатационните качества на пътя и гарантират безопасност на движението.

Отводняването в участъка е повърхностно, като оттичането става чрез наклоните на пътя към земеделските земи. Надлъжните и напречните наклони на пътя гарантират надежното повърхностно отводняване.

От датата на инцидента до момента на огледа /07.09.2023 г./, не се открити съществени промени в участъка, от гледна точка на ново преасфалтиране или реконструкция на пътя. Изводът е направен въз основа на вида на вложените материали и тяхната експлоатационна годност.

По отношение на лек автомобил „Мазда Кседос“ с рег. № ***, същият е произведен през 1996 година, с ляво разположение на кормилото и е снабден с две въздушни възглавници пред предните седалки и предпазни колани на всичките 5 седалки.

В процесния случай, спрямо лекия автомобил „Мазда Кседос“ с рег. № ***, инициалният удар е бил челен с относително голяма кинетична енергия, поради относително голямата маса на товарната автокомпозиция (превишаваща около 16 пъти масата на л.а.) и високата сумарна скорост на движение (около 100 км/час), като след удара лекият автомобил е отхвърлен в обратна посока и отново е последвал челен удар в дясната мантинела на полуремаркетото. При такива челни удари задната част на автомобила се повдига и тялото, респективно главата на пасажера се насочват напред и нагоре. В този случай предпазният колан предотвратява преместване на тялото на пътника седящ на задната седалка в посока напред към облекалката на предната седалка, и в по-малка степен предпазва главата на пасажера от удар в покрива на купето.

В материалите по настоящото дело, както и в приложеното НОХД № 308/ 2020 г. на Окръжен съд- Разград, не се съдържат данни за съС.ието в което се е намирал предпазният колан на задната седалка, където е пътувал А. М. А..

В съдебно заседание вещото лице В. Д. пояснява, че местоположението на пострадалото лице в автомобила – задна дясна седалка е установено от свидетелските показания дадени в хода на наказателното производство и медицинската експертиза. Пояснява също така, че не са налице данни по делото, които със средствата на автотехническата експертиза да се формира обективно заключение за точното разположение на пострадалото лице в автомобила по време на процесното ПТП. В същото съдебно заседание вещото лице Д. пояснява, че на процесното кръстовище няма пътни знаци, които да ограничават скоростта в конкретния участък. Разяснява също така, че съС.ието на гумите на товарната автокомпозиция в конкретния случай са в причинна връзка с настъпилото ПТП, но не може да определи точно в какво процентно съотношение. Според него причината за настъпилия инцидент е комплексна – износване на гумите, съС.ие на пътната настилка, която е била заледена и заснежена и неправилното боравене с уредите за управление на товарния автомобил от страна на водача. Разяснява, че информацията за съС.ието на пътното платно в конкретния пътен участък се установява от огледния протокол и свидетелските показания, като не може да се вземе предвид справката от НИМХ за

метеорологичната обстановка на 18.12.2018 година около 23:00 часа в гр. Разград, доколкото данните в нея са общи и не могат да се отнасят за конкретния пътен участък, където е настъпило процесното ПТП.

Според заключението на назначената по делото съдебно-медицинска експертиза, от приложената по делото медицинска документация на името на А. М. А. е установено, че при ПТП от 18.12.2021г. пострадалият е бил без предпазен колан, тъй като от представената медицинска документация и извършения преглед на 19.12.2018 година не са установени т.нар. „коланни“ травми, които да сочат за използването на обезопасителен колан. При наличие на поставен предпазен колан, механичните увреждания на лицето с характер на кръвонасядане на улея на дясна ушна мида, дясната половина на брадичкова област, над дясна ключична ямка, горновъншният квадрант на десния голям гръден мускул, долна трета на лицева повърхност на лява подбедрица, дълбоки драскотини и охлузвания с подлежащо дифузно насиняване на вътрешната половина на дясна колянна област; драскотини под челната линия на окосмяване на главата, е можело да се проявят в по-малка степен, като същото е важно и за инерционните травми, довели до леталния изход.

С оглед обективно установените клинични данни и образните изследвания водещата и най-тежка травма за настъпването на смъртта на А. М. А. е тежката закрыта инерционна черепно-мозъчна травма: обширен травматичен кръвоизлив под мека мозъчна обвивка; общомозъчен оток; травматични микрокръвоизливи в мозъчния паренхим; изразени исхемични промени в мозъчния ствол; кръвни колекции в мозъчните стомахчета; дихателна недостатъчност; кома с потиснати рефлексии на черепно-мозъчните нерви.

При правилно поставен обезопасителен колан механичните травми е можело да бъдат проявени в по-малка степен, но те нямат отношение към настъпването на леталния изход.

Водещата закрыта тежка черепно-мозъчна е резултат от свободното инерционното движение на тялото при двата последователни челни сблъсъка с другото МПС. Обезопасителният колан би ограничил това преместване на тялото напред/назад и рязкото отвеждане/привеждане на главата при възникналите удари с „относително голяма кинетична енергия поради относително голямата маса на товарната композиция с влекач „Мерцедес Актрос“ (-23000 кг) и с висока сумарна скорост.

Механичната травма при А. А. - кръвонасядане на улея на дясна ушна мида, дясната половина на брадичкова област, над дясна ключична ямка, горновъншният квадрант на десния голям гръден мускул, долна трета на лицева повърхност на лява подбедрица; дълбоки драскотини и охлузвания с подлежащо дифузно насиняване на вътрешната половина на дясна колянна област; драскотини под челната линия на окосмяване на главата, е получена по общия механизъм на удар/и с/върху твърди/и тъп/и предмет/и - елементи от вътрешния интериор на автомобила в който е пътувал А. като пасажер на задна лява седалка. С оглед вида на настъпилата тежка инерционна дифузна черепно-мозъчна травма, която е причинила смъртта на А., той не е бил с правилно поставен предпазен колан.

В съдебно заседание вещото лице по назначената съдебно-медицинска експертиза пояснява, че при прегледа на пострадалото лице, който е извършен на следващия ден 19.12.2018 година, не са установени травматични марки, които да сочат за правилно поставен предпазен колан. Механичните травми на пострадалия са незначителни и нямат пряко отношение към настъпилия след няколко дни летален изход. Основната причина за настъпване на смъртта на пострадалия е получената тежка травма на главата. Пояснява, че получените от пострадалия травми категорично сочат за мястото, на което той е пътувал – задна лява седалка. Ако същият е бил с поставен предпазен колан би следвало травматичната марка да остави по скоро в горно лявата половина на коремната стена и да има отпечатък в долната част на коремната стена, каквито травматични марки не са

намерени при прегледа на пострадалия. Пояснява, че травмата е инерционна и е предизвикана от рязката промяна на скоростта и движението на автомобила, вследствие на което е налице привеждане и отвеждане на главата на пострадалия. Дори при поставен колан свободното движение на главата е щяло да бъде налично, тъй като ударът е бил много силен. Предпазният колан относително фиксира тялото, но най-свободно остава движението в шийната област. При наличие на поставен предпазен колан е било възможно ограничаването на инерционната травма, но не може да се даде категорично заключение дали изходът би бил същия.

От представен е договор № РД-38-16/01.12.2014 г. за възлагане на обществена поръчка „определяне на изпълнител за извършване на поддържане (превантивно, текущо, зимно и ремонтно-възстановителни работи при аварийни ситуации) на републиканските пътища на територията на Северен централен район, стопанисвани от АПИ, съгласно чл. 19, ал. 1, т. 1 от Закон за пътищата“ с възложител Агенция „Пътна инфраструктура“ и изпълнител Консорциум „ТРП Разград 2014“ се установява, че на последния са възложени дейностите по поддържането на пътищата от републиканската пътна мрежа, стопанисвани от възложителя. В обединението на изпълнителя Консорциум „ТРП Разград 2014“ са включени дружествата „Строймонтаж“ ЕАД, ЕИК 116042078, „АБ Инвест НН“ ЕООД, ЕИК 201435908 и „Пътно строителство“ АД, ЕИК 116014376.

От представения дневен отчет за изпълнителни дейности по поддържане за 18.12.2018 година на път I-2 „Русе-Разград-Шумен“ км от 69+826 до 93+500 се установява, че в часовия период от 12:00 часа до 24:00 часа състоянието на пътната настилка е била заснежана и киша, температурата -2 градуса, вятърът е бил слаб, снеговалеж от 19:00 ч. до 24:00 часа, снегочистване в периода от 21:00 часа до 23:00 часа.

От представената подробна ведомост за м. декември 2018 г. /л. 158-164/ за процесната дата 18.12.2018 година, ведно с GPS данни за движението на снегочистващата техника се установява, че температурата е достигала до -2 градуса, пътната настилка е била с киша, извършени са дейности по снегочистване и опесъчаване на пътните настилки от две снегочистващи машини с рег. № *** и ***, като последните почистващи мероприятия в района на инцидента са извършвани в 22:12 часа.

Приложено е удостоверение за родствени връзки на А. М. А., от което е видно, че пострадалият и ищецът по делото са били братя. А от представеното удостоверение за наследници на А. А. се установява, че като наследник от първи ред се явява неговата майка З. М. Е..

С решение № 83/19.03.2003 г., постановено по гр.д. № 95/2003 г. по описа на Районен съд – Попово настоящият ищец О. М. А., тогава на 14 години, А. М. А., тогава на 9 години, Ю. М. А., тогава на 13 години и Ю. М.а А.а, тогава на 10 години са настанени за отглеждане и възпитание в семейството на тяхната баба по майчина линия Ю. А. И.. От мотивите на същия съдебен акт, става ясно, че настаняването на децата за отглеждане и възпитание от тяхната баба е за това, че тяхната майка З. М. Е. ги изоставила и не полагала грижи за тях, тъй като създавала ново семейство, а техният баща бил в неизвестност и също не полагал никакви грижи за тях.

Със Заповед № РД 01/0002 от 15.11.2005 година на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – Попово е прекратено временното настаняване на А. М. А., тогава на 12 години в семейството на неговата баба по майчина линия Ю. А. И., поради

настъпилата ѝ смърт на 08.11.2005 година, като детето е настанено временно за отглеждане и възпитание в семейството на неговия брат О. М. А..

С решение от 18.01.2006 година, постановено по гр.д. № 649/2005 г. на Районен съд – Попово е прекратено настаняването на децата А. М. А. /12г./ и Ю. М. А. /17г./ в семейството на тяхната баба по майчина линия Ю. А. И., поради настъпила смърт на лицето на 08.11.2005 г., като е настанил същите за отглеждане и възпитание в семейството на техния брат О. М. А..

Страните не спорят, че за управлявания от С. Ф. Х. товарен автомобил марка „Мерцедес Актрос“, с рег. № *** и прикаченото към него полуремарке марка „Флиген“ с рег. № *** към момента на настъпване на ПТП е имало валидно сключена застраховка „Гражданска отговорност“ при ответното застрахователно дружество.

Във връзка с настъпилото ПТП е водено наказателно производство, което е приключило с влязла в сила на 28.03.2022 година Присъда № 2/20.01.2021 г., постановена по НОХД № 308/2020 г. по описа на Окръжен съд – Разград, с която водачът С. Ф. Х. е признат за виновен в това, че на 18.12.2018 г. на път 1-2 /гр. Разград - гр. Шумен/, в непосредствена близост до кръстовището с път III-2005, водещ към с. Самуил, при управление на моторно превозно средство - седлови влекач „Мерцедес Актрос“ с рег. № ***, с прикачено към него полуремарке „Флигел“ с рег. № *** нарушил правилата за движение по пътищата - чл. 20, ал. 1 от ЗДвП, чл. 20, ал. 2 от ЗДвП и чл. 139, ал. 1, т. 4 от ЗДвП като се движил със скорост, несъобразена с атмосферните условия, релефа на местността, състоянието на пътя и на превозното средство, което е било с различно износване на гумите, с характера и интензивността на движението, с конкретните условия на видимост, управлявайки МПС с гуми с различно износване на протектора, загубил контрол върху превозното средство и предизвикал пътнотранспортно произшествие с лек автомобил „Мазда Кседос“ с рег. № ***, управляван от Ф. А. Х. в следствие на което по непредпазливост е причинил смъртта на: Е. З. С., ЕГН ***** от с. Ловско, Община Лозница; С. Х. А., ЕГН *** от с. Гороцвет, Община Лозница и А. М. А., ЕГН ***** от гр. Попово, Област Търговище и телесна повреда на повече от едно лице: -тежка телесна повреда на С. З. С., ЕГН ***** от с. Ловско, Община Лозница, изразяваща се в загуба на слезка - оперативно отстранена поради разкъсването ѝ; разстройство на здравето с временна опасност за живота поотделно и в съвкупност, поради коматозно състояние, контузия на мозъка, травматичен кръвоизлив под мека мозъчна обвивка, кръвоизлив под твърда мозъчна обвивка вдясно, мозъчен оток, остра дихателна недостатъчност, фрактура на черепната база, натрупването на патологична колекция въздух в черепна кухина, исхемично мозъчно огнище, натрупване на патологична колекция кръв в гръдна кухина, натрупване на патологична колекция въздух в подкожието, натрупване на патологична колекция кръв в коремна кухина, трайно затруднение движението на снагата от счупванията на III, IV, V и VI- то ребра в ляво и средна телесна повреда на Ф. А. Х., ЕГН ***** от гр. Лозница, изразяваща се в трайно затруднение движението на десния горен крайник, вследствие счупвания на тялото на дясна раменна кост, трайно затруднение движението на левия долен крайник, вследствие на счупване на

лява капачка, трайно затруднение движението на снагата, вследствие на счупване на 5-ти поясен прешлен, като случая е особено тежък, с което осъществил от обективна и субективна страна съставът на престъпление по чл. 343, ал. 4 във вр, с ал. 3, б. "б", пр. 2-ро, вр. с ал. 1, б. "б" и б. "в", във вр. чл. 342, ал. 1 НК, поради което на основание чл. 373, ал. 2 НПК, чл. 58 а НК, 36 НК и чл. 54 НК, за което било наложено съответното наказание.

В хода на настоящото дело са разпитани като свидетели М. И. М., М. М. А., М. С. А., М. С. Д., Н. С. И. и Х. Т..

Св. М. И. М. се познава с ищеца О. А. и неговия брат А. А., тъй като живеели в едно село. Докато били малки грижи за О. А., А. А., Ю. и Ю. полагала баба им, тъй като тяхната майка ги изоставила. Всички живеели заедно. През 2005 година бабата на О. А. и А. А. починала. След смъртта на тяхната баба ищецът О. А. поел грижите както за своя брат А. А., така и за брат си Ю.. Двете деца били настанени за отглеждане в семейството на О. А. по силата на съдебно решение. Ищецът О. А. изцяло поел грижите за всички деца, като осигурявал необходимите разходи за отглеждането им. О. А. осигурил обучението на своя брат А. А. в с. Медовина. О. А. полагал грижи за своя брат А. А., като негов баща. След инцидента О. А. се обадил на св. М. М., за да съобщи за станалото. А. А. починал в болницата в гр. Варна. След смъртта на А. А., свидетелят М. М. заедно с ищеца О. А. и свидетелите М. А. и М. А. взели тялото и го погребали в гр. Търговище. На погребението не присъствала тяхната майка, а техният баща вече бил починал. След погребението на своя брат, ищецът поС.но плачел и не искал да излиза, бил много отчаян и тъжен, дори към днешна дата му се насълзявали очите, когато стане въпрос за неговия брат А. А.. Двамата братя били закупили къща в с. Ловско, която отремонтирали. От около 2-3 години О. А. работел в гр. Търговище, но редовно със своето семейство посещавал къщата в с. ***. Последно видял О. и неговия брат А. да посещават заедно къщата в с. ***, няколко месеца преди инцидента. След закупуването през 2015 година на къщата в с. Ловско, А. А. живеел при брат си в с. *** и в квартирата му в гр. Търговище, както и в с. Ловско при неговата приятелка.

Св. М. А. познава О. и неговия брат от малки, тъй като неговата майка била от с. *** и всяка седмица посещавали селото. Първоначално за О., А. и техните братя и сестри се грижела баба им. След смъртта на тяхната баба грижи за децата поел ищецът О. А.. Ищецът полагал добри грижи за своя брат А. А., като баща. През 2002-2003 година за кратко майката на О. и А. пребивавала в с. ***, след което се омъжила и заминала за чужбина. Бащата на децата не полагал никакви грижи за тях. Ищецът полагал много добри грижи за своите братя А. и Ю.. Осигурявал необходимите разходи за отглеждането им, като предпочитал те да има какво да ядат отколкото той. А. А. щял да се жени, поради което и закупили къща в с. Ловско. Ищецът и неговият брат А. имали много добри отношения между тях, тъй като след смъртта на тяхната баба О. се грижел за него и нямало на кого друг да се довери. След инцидента ищецът му се обадил да съобщи за случилото се. А. А. починал в болницата в гр. Варна. Ищецът заедно с него и свидетелите М. М. и М. А. взели тялото на А. от гр. Варна и го закарали в гр. Търговище, където го погребали. На погребението не присъствала тяхната

майка, а баща им вече бил починал. На погребението дори не присъствали и останалите братя. Ищецът бил много разстроен от случилото се, едвам издържал. ПоС.но бил разстроен и дори те не могли да го разсеят. Ищецът се затворил в себе си и не искал да излиза с приятели, дори те му предлагали медикаменти за успокоение, но той отказвал. Към днешна дата мъката за неговия брат продължавала. А. уважавал неговия брат О., като баща. О. помогнал на своя брат да се изучи в с. Медовене. След смъртта на тяхната баба, О. се грижел за А. в къщата в с. ***, а след това отишли на квартира в гр. Търговище. Живеели заедно, като впоследствие А. си намерил приятелка. Преди инцидента А. си закупил къща, като свидетелят не е ходил да помага за отремотирането ѝ. Всички били в една компания, докато А. през 2017 година не си намерил приятелка, с която започнал да излиза. Преди да започне да излиза със своята приятелка А. живеел при своя брат О. в квартирата в гр. Търговище. Първоначално двамата братя започнали работа в стъklarски завод в гр. Търговище, като преди това А. учел в с. Медовина, където брат му го водел на училище. След като закупил къщата в с. Ловско, А. оставал при своя брат в гр. Търговище, защото правели ремонт.

Св. М. А. се познава с ищеца от 2005 година, когато започнал строежа на завод „Шишеджам“ в гр. Търговище, били колеги. Първоначално ищецът пътувал от с. *** до гр. Търговище, за да работи. Разбрал от него, че се грижи за своите братя и най-вече за малкия А. и неговата баба, която починала същата година. С ищецът поддържал приятелски отношения, дори работели за малко в чужбина. Всички пари, които изкарвал изпращал на своя брат А., за да може да учи и да се грижи за себе си. Баща им не се грижил за тях, а майка им ги изоставила когато били малки. От ищецът знае, че е прекъснал образованието си, за да започне да работи и да се грижи за семейството си, тъй като тяхната майка ги била изоставила. Първоначално бабата полагала грижи за децата, но след като починала, О. поел грижите за всички и най-вече за малкия брат А.. Двамата имали братски отношения, но поведението на О. било по-скоро родителско. През 2010 година двамата с О. заминали в Англия. Свидетелят се прибрал след три месеца, а ищецът останал там, но не знае точно до кога. О. поС.но изпращал пари и колети на А.. Между двамата имало обич и уважение. След инцидента ищецът страдал много и бил съкрушен. Ищецът му се обадил да съобщи за инцидента. Ходел поС.но в болницата в гр. Варна, за да го види. Ищецът и свидетелят всеки ден поддържали връзка по телефона и винаги О. или е бил на път за гр. Варна или се връщал от там. Когато А. починал, ищецът му се обадил да му съобщи, че на следващия ден ще бъде погребението. Ищецът поел цялата организация за погребението на своя брат А., като и свидетелят помагал с каквото може. Майка им не е присъствала на погребението, а техният баща вече бил починал. Ищецът продължава да тъжи за смъртта на своя брат. А. вече бил голям, когато О. и свидетелят работили в Англия. Когато двамата разговаряли по телефона свидетелят възприел, че А. живее сам. Ищецът поС.но изпращал пари на своя брат. Докато ищецът бил в Англия, неговият брат живеел в с. ***. След като ищецът се завърнал от Англия първо живял в с. ***, след което се преместил в гр. Търговище на квартира. Преди да настъпи инцидента А. е работил в гр. Лозница. Свидетелят е имал наблюдения над контактите между двамата братя докато са били колеги в „Шишеджам“ и Англия, след това

не знае колко често двамата са контактували. Ищецът поС.но е посещавал къщата в с. *** преди да стане семеен през 2017 година.

Св. М. Д. работи като производствен директор в „Строймонтаж“ ЕАД, който е част от Консорциум „ТРП-2014“ – Разград и отговаря за всичко свързано с дейността на фирмата, включително и по сключения с АПИ договор за зимно почистване на пътищата. През 2018 година е заемал същата длъжност. Отговаря за всичко свързано със строителството, поддръжката, ремонт на пътя – лятно, зимно, текущо, превантивно, ново строителство. Спомня си за инцидента до кръстовището на с. Самуил на 18.12.2018 година. В деня на инцидента пътната обстановка е била нормална за зимния период. Пътищата били проходими при зимни условия. Времето било мрачно, валежно време, с епизодични преВ.вания от мокър сняг, не особено студено, не особено голяма снежна покривка. Определя го като съвсем нормален зимен ден. Температурите не били много ниски, били в порядъка от 0 до -3 градуса. Почистването се извършва по определена методика и правила за действие, която е издадена от АПИ през 2009 година, където са регламентирани всички мерки, правила за борба със зимната хлъзгавина и съгласно тази методика трябва да се достигне до едно ниво на поддръжане. Това ниво на поддръжане е различно за различните условия и за различните класове пътища. В конкретния случай ставало въпрос за първокласен път от международно значение, което предполага едни много по-задълбочени изисквания към него. По време на снеговалеж снежната покривка не следва да е по - голяма от 3-4 см., което винаги е постигано от дружеството. Снегопочистващото дружество разполага с два часа за реакция след началото на снеговалежа. Един час след началото на снеговалежа на терен били извадени два камиона, оборудвани с гребла за снегопочистване и с цистерна с химически вещества, в конкретния случай сол. Почистващите машини се движат по определена схема, като греблата отпред почистват падналият сняг, а отзад разполагат с устройства, които осигуряват равномерно разпиляване на разтвор против последващо обледяване на пътя. На 18.12.2018 година снеговалежът започнал в 21:00 часа. Преди началото на снеговалежа почистващото дружество също е третирано пътищата. Разпръскваната от снегопочистващите машини луга стопява натрупалият сняг или образувалото се обледяване. Не е необходимо веднага след започване на снеговалежа да се води техника на терен. Дежурният е излязъл на обход, като е видял, че пътят е черен и след като започва да задържа сняг и да се образува снежна покривка, своевременно е извадил снегопочистващата техника. Автомобилите са имали задача да покрият участък от около 20 км. Дружеството разполага с регистър, в който се отразява излизането и прибирането на машините. Дежурният служител отбелязва в отделен дневник съС.ието на пътя, което е констатирано. Съгласно правилата, когато е налице натрупване, побеляване на пътната настилка, служителите са задължени да разпилят инертни материали или химически материали. Поради това след като е започнало да се натрупва тънка снежна покривка, дежурният е извадил снегопочистващата техника на терен, което се е случило около 21:00 часа. РазС.ието от базата, от където потегля почистващата техника до мястото на инцидента е между 6-8 км. При първия обход на дежурния не е имало инцидент, при

втория обход, когато са извадени машините на терен също не е констатиран инцидент. Едва след като дежурния на Областно пътно управление подал сигнал, дежурният на снегопочистващото дружество направил трети обход и инцидентът бил факт. Всяко излизане на снегопочистващата техника се регистрира в GPS – справка.

Св. Н. С. И. работи като лаборант от 2015 година до сега към „Строймонтаж“ ЕАД. Основните му задължения са свързани с вземане на проби от асфалт, почви и строеж на пътища. Бил на смяна в деня на инцидента, като застъпил на работа в 17:00 часа. Веднага след постъпване на смяна излязъл на обход. През деня неговият колега до 15:00 часа е обработил пътната настилка. Около 17:15 часа излязъл на оглед на пътя и ако е необходимо дообработвал пътя и се прибирал. По време на първия оглед не е установил проблем. Около 19 часа е започнал слаб валеж, поради което излязъл на обход и установил, че пътят е черен и все още е обработен и не задържа сняг. Около 20 часа отново излязъл на обход, като установил, че пътят на места е започнал да побелява, поради което започнал организация и изкарал два камиона на терен, за да почистват. Един от камионите се движел в дясна лента, а другият в лява лента, когато имало насрещно движение, камионът който се управлявал в лява лента се прибирал, след което пак излизал. Целият път се чисти двустранно както на отИ.е, така и на връщане. Двата камиона били оборудвани с гребла и хвърляли луга. Винаги придружавал почистващата техника, като управлявал служебен автомобил зад почистващите камиони, които хвърлят луга, за да следи дали същата действа и дали пътят е изчистен. Ако забележи, че има неизчистени участъци връща камионите и повтарят процедурата. В деня на инцидента е В.л мокър сняг, който веднага се топил. Времето не е било студено. По време на почистването не е имало катастрофа. След като се прибрали в базата дежурният на ОПУ на АПИ се обадил около 22:00-23:00 часа, за да съобщи, че е станала катастрофа. Базата на снегопочистващото дружество се намира на около 7 км. от мястото на инцидента. По време на почистването лявата машина се движи по-назад, като осигурява достатъчно разС.ие от предната машина, за да не се спира движението на останалите участници в движението. Снеговалежът не е бил силен, имало е видимост, тъй като той се движел зад почистващите камиони на 50-70 метра. Видимостта е била около 70-80 метра. Когато пристигнал на място установил, че на мястото са пристигнали полицаи. По това време отново е имало снеговалеж, цяла вечер е В.ло. Не е имало натрупана снежна покривка, а нямало как да има, тъй като пътят бил лутиран.

Св. Х. Т. Х. работи като мл. автоконтрольор при ОД на МВР – Разград. На 18.12.2018 година бил дежурен по ПТП с колегата му С. Д., като застъпили на смяна около 20:00 часа. При започване на работа около 20:00 часа времето не било толкова лошо, пътните настилки били сухи и чисти. Един час преди настъпване на инцидента метеорологичните условия се влошили и започнал обилен снеговалеж. Получили сигнал за настъпилото ПТП, когато били на кръстовището на пътя за гр. Кубрат, където имало закъсал товарен автомобил поради заснежения път. При пристигане на място установили товарен автомобил, който пътувал от гр. Шумен към гр. Русе и е навлязъл в лентата за насрещно движение, като е напуснал пътното платно, а прикаченото полуремарке на товарния автомобил било застанало

успоредно на пътя. Лек автомобил, който пътувал от гр. Разград в посока гр. Шумен се блъснал в прикаченото полуремарке на товарния автомобил. В лекият автомобил имало доста ранени, като в същото време пристигнал и екип на Спешна помощ. Полицейските служители започнали да регулират движението, за да не настъпят други произшествия, тъй като пътното платно било заето от настъпилото ПТП. Когато полицейските служители пристигнали имало и друг автомобил, който пътувал в същата посока гр. Разград – гр. Шумен, който бил спрял, за да помогнат на пострадалите, но в същия момент пристигнал и екип на Спешна помощ. Медицинските лица изкарали пострадалите от лекия автомобил. По време на произшествието е имало обилен снеговалеж, който поради ниските температура на пътното платно, падайки на места се получавали залежавания. Пътната обстановка била доста заснежена. Полицейските служители не видели дали пътниците в лекия автомобил са били с поставени предпазни колани, тъй като едновременно с тях пристигнал и екип на Спешна помощ. Уточнява, че под заледен път следва да се разбира, че пътното платно не е като пързалка, а на места се образува суграшица, мокро и заледено, имало и такива участъци, а не че пътят е бил изцяло заелден. Лекият автомобил е бил оборудван с газова бутилка, която изхвъркнала от него.

Ищецът е подал претенцията си за обезщетение до ответника на 21. 07.2021 г., ведно с пояснение от О. М. А., с приложени към него пълномощно, удостоверение за наследници, протокол за уведомява на пострадал, 2 бр. решения за предоставяне на настоянически права, ведно със заповед, копия от ГО и талони от МПС-та на виновен, обвинителен акт, присъда и мотиви към присъдата по НОХД № 308/2020 г. по описа на РОС, протокол за разпит на свидетеля, протоколи от оглед на ПТП, съдебно-техническа и автотехническа експертиза, 6 бр. схеми от оглед на ПТП, съобщение за смърт, мед.документация от болница „Света Марина“ - Варна, свързана с пострадалото лице за сумата 120 000 лева за неимуществени вреди. Образувана била преписка по Щета № 0000-1000-01-21-7516/10.08.2021 г. С писмо изх. № 10593/24.11.2021г. застрахователното дружество уведомило ищеца, че са определили сума в размер на 5000 лева за репарирание на претърпените от него неимуществени вреди, с което обезщетение ищецът не се е съгласил.

Въз основа на тази фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

Ищецът е брат на пострадалия А. А. и е избрал защита на накърненото право чрез прекия иск против застрахователя по 432, ал. 1 от КЗ. Съдът намира възражението на ответника за липса на материалноправна легитимация на ищеца О. М. А. за неоснователно: С Тълкувателно решение № 1/21.06.2018 г. по тълк. д. № 1/2016 г. на ОСНГТК на ВКС са изяснени критериите за определяне на лицата, активно легитимирани да получат обезщетение за неимуществени вреди от смърт на друго лице, като е обявено за изгубило сила Постановление № 2/1984 г. на Пленума на ВС, ограничаващо кръга на правоимащите до лицата, изброени в Постановление № 4/1961 г. и Постановление № 5/1969 г. на Пленума на ВС. Според т. 1 от решението - материално легитимирани да получат обезщетение за неимуществени вреди от причинена смърт на техен близък са лицата, посочени в Постановление № 4/25.05.1961г. и Постановление № 5/24.11.1969 г. на Пленума на

Върховния съд, и по изключение всяко друго лице, което е създадо трайна и дълбока емоционална връзка с починалия и търпи от неговата смърт продължителни болки и страдания, които в конкретния случай е справедливо да бъдат обезщетени. Обезщетение се присъжда при доказана особено близка връзка с починалия и действително претърпени от смъртта му неимуществени вреди. В съобразителната част на тълкувателното решение е разяснено, че възможността за обезщетяване на други лица, извън изброените в Постановления № 4/61 г. и № 5/69 г. на Пленума на ВС, следва да се допусне като изключение - само за случаите, когато житейски обстоятелства и ситуации са станали причина между починалия и съответното лице да се породи особена близост, оправдаваща получаването на обезщетение за действително претърпени неимуществени вреди (наред с най-близките на починалия или вместо тях - ако те не докажат, че са претърпели вреди от неговата смърт). Особено близка привързаност може да съществува между починалия и неговия брат/сестра, но следва да се отчита, че в традиционните за българското общество семейни отношения братя/сестри са част от най-близкия семеен кръг и връзките помежду им обичайно и принципно се характеризират с взаимна обич, морална подкрепа, духовна и емоционална близост. Когато поради конкретни житейски обстоятелства привързаността е станала толкова силна, че смъртта на единия от родствениците е причинила на другия морални болки и страдания, надхвърлящи по интензитет и времетраене нормално присъщите за съответната родствена връзка, е справедливо да се признае право на обезщетение за неимуществени вреди и на преживелия родственик. В тези случаи за получаване на обезщетение няма да е достатъчна само формалната връзка на родство, а ще е необходимо вследствие смъртта на близкия човек, преживелият родственик да е понесъл морални болки и страдания, които в достатъчна степен да обосновават основание да се направи изключение от разрешението, залегнало в постановления № 4/61 г. и № 5/69 г. на Пленума на ВС, че случай на смърт право на обезщетение имат само най-близките на починалия; Наличието на особено близка житейска връзка, даваща основание за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди от смърт, следва да се преценява от съда въз основа на фактите и доказателствата по делото и обезщетение следва да се присъди само тогава, когато от доказателствата може да се направи несъмнен извод, че лицето, което претендира обезщетение, е провело пълно и главно доказване за съществуването на трайна и дълбока емоционална връзка с починалия и за настъпили в резултат на неговата смърт сериозни (като интензитет и продължителност) морални болки и страдания.

Изложените мотиви към тълкувателното решение разкриват ясно идеята, при разширяване на кръга на лицата с право на обезщетение - да се признае по изключение активна легитимация на други лица, извън най-близките (по смисъла на двете постановления на Пленума на ВС от 1961 г. и 1969 г.), в частност на братята и сестрите, за получаване на обезщетение за неимуществени вреди, когато поради конкретни житейски ситуации и обстоятелства те са създали с починалия особено близка духовна и емоционална връзка, отличаваща се по съдържание от традиционно съществуващите връзки между братята и сестрите, и когато интензитетът и продължителността на търпените от тях болки и страдания по повод загубата на близкия човек надвишават тези, които е нормално да се

понасят в случай на смърт на братя или сестрата. Житейските ситуации и обстоятелства, придаващи на определена родствена връзка характеристиката на изключителна, не могат да бъдат изброени изчерпателно, но като примерни ситуации за възникване на такава връзка могат да се посочат изключително близки отношенията между близнаци, съвместно съжителство между братя и сестри, които нямат отделни семейства, полагане на грижи за непълнолетни брат или сестра, когато по причина на заболяване, смърт или дезинтересиране, такива грижи не могат да бъдат предоставени от родители, съпруг или деца и други.

Настоящият съдебен състав намира, че съвкупната преценка на събраните по делото доказателства сочи, че между починалия и ищеца е съществувала особено близка духовна и емоционална връзка, отличаваща се по съдържание от традиционно съществуващите връзки между братята. Ищецът О. А. е имал двама братя - А. А., Ю. А. и сестра Ю. А.. Всички те са родени от тяхната майка З. М. Е., която се е дезинтересирала от тяхното отглеждане и възпитание. Баща им М. А. А. също не е полагал грижи за тях. Поради пълното дезинтересиране на родителите - З. Е. и М. А. през 2003 година с Решение № 83/19.03.2003 г., постановено по гр.д. № 95/2003 г. по описа на Районен съд – Попово /л. 26/ малолетните деца О. М. А., тогава на 14 години, А. М. А., тогава на 9 години, Ю. М. А., тогава на 13 години и Ю. М. А. А., тогава на 10 години са настанени за отглеждане и възпитание в семейството на своята баба по майчина линия Ю. И., която и преди решението е полагала грижи за тях. Всички деца живеели заедно и си помагали взаимно. След смъртта на тяхната баба Ю. И. през 2005 година, със Заповед № РД-01/0002 от 15.11.2005 година на /л.27/ на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – Попово, детето А. А. /11г./ временно било настанено за отглеждане и възпитание в семейството на неговия брат и ищец по настоящото дело О. М. А. /18г./, който поел изцяло грижите за него в къщата на тяхната баба в с. ***, общ. Попово. Впоследствие с Решение от 18.01.2006 година, постановено по гр. д. № 649/2005 г. на Районен съд – Попово, освен А. А. за отглеждане и възпитание в семейството на О. А. е настанен и техният брат Ю. А.. Всички те живели в къщата на тяхната баба в с. ***, общ. Попово. Ищецът по делото се грижел за своите братя, като полагал труд на различни места, за да осигури прехраната и необходимите средства за отглеждане най-вече на малкия брат А. А.. Първоначално започнал работа при изграждането на стъкларски завод край гр. Търговище, където пътувал всеки ден до работа. Настоявал неговият брат А. А. да получи образование, тъй като самият той преждевременно прекъснал своето, за да осигури издръжката на децата, за които полагал грижи и най-вече за по-малкия брат А. А.. Следял неговият брат А. А. редовно да посещава училището в с. Медовина, общ. Попово, където го изпращал с училищния автобус. След като завършил своето образование А. А. и ищецът се преместили в гр. Търговище и живели заедно на квартира. Двата били неразделни, като ищецът полагал грижи за своя по-малък брат. Полаганите от ищеца грижи към неговия брат се определят от разпитаните по делото свидетели М. М., Меджнин А. и М. А., като такива на баща към син. За кратко ищецът през 2010 година заминал да полага труд в чужбина – Обединено кралство Великобритания, когато неговият брат А. А. вече бил пълнолетен. Докато работел в чужбина ищецът отново бил загрижен за своя брат, като редовно се чували по телефона, като в същото време му изпращал пари и колети с подаръци,

за да може да се грижи за себе си. След като се завърнал от чужбина ищецът и неговият брат отново заживяли в едно домакинство, като първият отново полагал грижи и проявявал загриженост по-голяма от традиционната между братя. През 2015 година в с. Ловско, общ. Лозница А. А. закупил къща, като за ремонта му помагал неговия брат. Докато се провеждали ремонтните мероприятия по закупената къща ищецът и А. А. живеели заедно на квартира в гр. Търговище, като често посещавали и родната къща на тяхната баба в с. ***, общ. Попово. До самия инцидент двмата живели заедно и поддържали много добри отношения, като ищецът поС.но се грижел за своя брат. Около година преди инцидента А. А. се запознал с Е. С., с която щели да сключват брак, тя починала в същия инцидент. Двмата живели известно време в закупената в с. Ловско, общ. Лозница къща. След инцидента ищецът веднага посетил своя брат първо в болницата в гр. Разград, а след това всеки ден го посещавал и в болницата в гр. Варна, както посочва и св. М. А.. В периода от 18.12.2018 г. /датата на инцидента/ до настъпване на смъртта на А. А. - 24.12.2018 г. ищецът бил изключително притеснен и се молел брат му да оживее, за което свидетелстват и разпитаните по делото свидетели. След настъпване на смъртта на А. А. ищецът се обадил на св. М. М., М. А. и М. А., за да съобщи лошата новина и ги помолил да отидат с него в гр. Варна, за да вземат тялото на неговия брат и да го погребат в гр. Търговище. Организацията и разходите по погребението на А. А. били поети от неговия брат О. А.. На погребението не присъствали нито неговата майка З. Е., нито другите му братя и сестри, а единствено ищецът О. А.. След настъпване на смъртта на неговия брат, ищецът се затворил в себе си, не искал да излиза, поС.но скърбял по своя брат А. А., дори към днешна дата при споменаване на злополучния инцидент, ищецът се натъжава. Всичко това се подкрепя както от писмените доказателства по делото, така и от разпитаните в хода на съдебното дирене св. М. А., М. А. и М. М., на които съдът дава вяра, доколкото същите са последователни, логични и се подкрепят от останалия доказателствен материал по делото.

Съдът намира, че при условията на пълно и главно доказване ищецът е установил конкретни житейски факти, които да обуславят наличието на особено близка житейска връзка, даваща основание за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди от смъртта на неговия брат А. А.. Обсъдените доказателства сочат и за настъпилите в резултат на неговата смърт сериозни (като интензитет и продължителност) морални болки и страдания.

Страните не спорят, че към момента на ПТП - 18.12.2018 г., за товарния автомобил – седлови влекач „Мерцедес Актрос“ с рег. № *** и прикаченото към него полуремарке „Флиген“ с рег. № ***, собственост на „МЕФ Лоджистик“ ООД, ЕИК 201065056 и управляван от С. Ф. Х., ЕГН ***** има валидно сключена застраховка „Гражданска отговорност“ при ответника ЗК „Лев инс“ АД.

Обект на застраховане по задължителната застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите е гражданската отговорност на застрахованите физически и юридически лица за причинените от тях на трети лица имуществени и неимуществени вреди, свързани с притежаването и/или използването на моторни превозни средства, за които застрахованите

отговарят съгласно българското законодателство или законодателството на държавата, в която е настъпила вредата. Предмет на застраховката е деликтната отговорност на застрахованите лица, т. е. отговорността за виновно причиняване на вреди на трети лица, възникнала на основание чл. 45 и сл. от ЗЗД.

Отговорността на застрахователя зависи от доказаните в исковото производство срещу него обстоятелства: застрахователен договор, застрахователно събитие, причинено от застрахования деликвент, вреди, причинно-следствена връзка между вредите и застрахователното събитие. Съдебната практика приема, че с оглед функционалния характер на отговорността на застрахователя по този вид застраховка, ако липсва един от елементите за възникване на гражданската отговорност на прекия причинител на увреждането, то не са налице предпоставки и за ангажиране отговорността на застрахователя по предявения срещу него пряк иск по чл. 432 от КЗ. За да се приеме, че е налице непозволено увреждане, обосноваващо деликтната отговорност по чл. 45 от ЗЗД, е необходимо да бъде установено, че са причинени вреди в резултат от виновното и противоправното поведение на управлявалия застрахованото МПС С. Ф. Х..

По делото не е спорно, а и се установява от доказателствата - присъда по НОХД № 380/2020 г. по описа на Окръжен съд- Разград, че на 18.12.2018 г. на път I-2 /гр. Разград – гр. Шумен/, в непосредствена близост до кръстовището с път III-2005, водещ към с. Самуил, С. Ф. Х. е управлявал товарен автомобил – седлови влекач „Мерцедес Атрос“ с рег. № *** с прикачено към него полуремарке „Флиген“ с рег. № ***, като е нарушил правилата за движение по пътищата, а именно чл.20, ал. 1 от ЗДвП, чл. 20, ал. 2 от ЗДвП и чл. 139, ал.1, т. 4 от ЗДвП, като се движел със скорост, несъобразена с атмосферните условия, релефа на местността, състоянието на пътя и на превозното средство, което е било с различно износване на гумите, с характера и интензивността на движението, с конкретните условия на видимост, управлявайки МПС с гуми с различно износване на протектора, загубил контрол върху превозното средство и предизвикал пътно транспортно произшествие с лек автомобил „Мазда Кседос“ с рег. № ***, в следствие на което по непредпазливост причинил смъртта на А. А. и още две лица и телесни повреди на други две лица.

Влязлата в сила присъда, на осн. чл.300 от ГПК е задължителна за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от деянието, относно това, дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца.

Ето защо настоящият съдебен състав е обвързан да приеме, че водачът С. Ф. Х. виновно и противоправно е причинил по непредпазливост, смъртта на А. А. и още две лица, както и телесни повреди на други две лица като в нарушение на правилата на ЗДвП е загубил управление над управляваната от него товарна композиция, навлязъл в пътното платно за насрещно движение, с което предизвикал ПТП с лек автомобил „Мазда Кседос“ рег. № ***, като по делото не се спори, че за седловия влекач и прикаченото към него полуремарке е била сключена застраховка „гражданска отговорност“ при ответното застрахователно дружество.

В случая, видно от събраните по делото писмени доказателства и от заключението на

Комплексна пътностроителна и автотехническа експертиза се установява, че причина за настъпилото ПТП е виновното и противоправно поведение на С. Ф. Х.. Съдът кредитира като доказателство по делото, относно механизма на произшествието и техническото състояние на пътната настилка, съобразно вложените материали при изграждането и последващата поддръжка на съоразението, заключението на комплексната пътностроителна и автотехническата експертиза, с изключение на въпроса досежно наличието на заледяване по пътната настилка. Основната причина за настъпване на ПТП е загубата на контрол върху управлението от водача и навлизане на товарната композиция в лентата за насрещно движение и в опасната зона на л.а. „Мазда“. Установено е при огледа на товарната композиция, че гумите на влекача и ремаркетото са с различна дълбочина на рисунка на протектора между лява и дясна страна, като някои от гумите били напълно износени (0-2,9 мм). Различното износване на гумите и относително големия напречен наклон, хлъзгавата настилка и неправилното използване на уредите за управление от водача при конкретните условия са довели до странично занасяне наляво и загуба на контрол върху управлението на товарния състав от страна на водача С. Х.. На местопроизшествието не са установени спирачни следи от използване на спирачките преди удара. Товарният автомобил е бил без поставена тахошайба, като неговата скорост на движение е определена според свидетелските показания 60-70 км/ч., а тази на лекия автомобил „Мазда“ е била около 73 км/ч. Ударът между двете МПС е бил челен по отношение на лекия автомобил и дясно-страничен по отношение на товарната автокомпозиция - в задната част на резервоара за гориво и задното дясно колело. Вследствие на този сблъсък лекия автомобил е отблъснат назад спрямо първоначалната си посока на движение, като товарната композиция е продължила да се движи диагонално наляво и е последвал втори удар. Този втори удар също е челен за лекия автомобил, а за товарната композиция той е в зоната на десния опорен крик и предното дясно колело на полуремаркетото. След втория сблъсък процесните МПС се придвижват съвместно по посока към гр. Разград, като влекачът напуска пътното платно и затъва в крайпътната зона, а полуремаркетото остава напречно на пътното платно. Водачът на товарния автомобил е нарушил правилата на чл. 20, ал. 1 от ЗДвП, чл. 20, ал. 2 от ЗДвП и чл. 139, ал. 1, т. 4 от ЗДвП, като се движел със скорост, несъобразена с атмосферните условия, релефа на местността, състоянието на пътя и на превозното средство, което било с различно износване на гумите, с характера и интензивността на движението, с конкретните условия на видимост. Предвид изложеното, съдът приема, че е установена отговорността на ответника, предвид наличието на доказана деликтна отговорност на прекия причинител на увреждането.

Съобразно заключението на Комплексната пътностроителна и автотехническа експертиза при изграждането на пътно съоразение в участъка на инцидента се установява, че не са допуснати нарушения, доколкото при извършване на мероприятия на пътя от гледна точка на изграждане, ремонт и поддръжка има одобрени проекти, издадени разрешителни за строеж и въвеждане в експлоатация. Като в процесите по изграждане, ремонт и поддръжка има участници в строителството, които гарантират, че строежа е изпълнен съгласно

одобрените проекти и може да се ползва по предназначение. Вложените материали при изграждането и последващата поддръжка на пътното съоръжение са придружени от съответните сертификати за качество. Към датата на огледа от вещото лице /07.09.2023 година/ участъкът на мястото на инцидента е в добро техническо състояние, с добро отводняване, като се подчертава, че дори да са извършени поддържащи дейности на пътя от датата на инцидента до датата на огледа, те не са се отразили на техническите елементи в ситуация и надлъжен профил. Всички извършени дейности съответстват на класа на пътя и са изпълнени при условия за максимално придържане към съществуващото положение. От датата на инцидента до момента на огледа не са открити съществени промени в участъка, от гледна точка на ново преасфалтиране или реконструкция на пътя.

Съдът не кредитира Комплексната пътностроителна и автотехническа експертиза в частта досежно констатациите за наличие на заледяване на пътната настилка. В този смисъл намира възражението на третото подпомагащо лице за основателно. По делото липсват категорични доказателства, които да водят до еднозначен извод за състоянието на пътната настилка и наличието на заледяване в пътния участък на инцидента. Разпитаният по делото полицейски служител св. Х. Т. сочи, че към момента на пристигане на мястото на инцидента е имало обилен снеговалеж. Описва, че на места на пътното платно се образували ледени участъци, които определя като суграшица. От писмените доказателства се установява, че непосредствено преди инцидента /около 22:12 часа/ две снегопочистващи машини са преминали и са обработили именно участъка, в който е настъпило процесното ПТП. Обработването на пътния участък е извършено чрез отстраняване на снежната покривка, чрез наличните гребла на снегопочистващите машини, като едновременно с това е разпръскван и материал (луга), който да спомогне снеготопеното и да предотврати задържането на снежна покривка върху пътното платно. Освен това гласните доказателства на разпитаните в хода на съдебното дирене свидетели М. Д. и Н. И., категорично сочат за изпълнение на задължението за извършване на мероприятия по снегопочистване на пътищата от републиканската пътна мрежа в зимни условия. Дават показания, че върху пътната настилка се е образувала киша и че заледяването на пътя почти е невъзможно поради третирането на същия с химически препарати, в случая с луга, която не позволява да се задържа снежна покривка върху пътната настилка. Внимателно настоящият съдебен състав цени показанията на тези двама свидетели, доколкото същите работят към „Строймонтаж“ ЕАД, които като част от обединението на Консорциум „ТРП Разград 2014“ са изпълнители по сключен с възложителя АПИ договор за зимно поддържане на пътищата при зимни условия на територията на Северен централен район. Съдът дава вяра на показанията на тези свидетели, доколкото същите са последователни, логични, взаимно допълващи се и подкрепящи се от останалия доказателствен материал по делото. Показанията не се опровергават от други доказателства по делото и липсва основание да се приеме, че са дадени при предубеждения или пристрастност.

Доказано е наличието на причинна връзка между твърдените от ищеца неимуществени вреди и претърпяното ПТП. СМЕ, назначена по делото е дала заключение,

че всички описани увреждания в медицинската документация могат да бъдат получени при ПТП. Според заключението на СМЕ, ищецът вследствие на ПТП е поучил следните наранявания: травма на главата без открита вътречерепна травма; травматичен мозъчен оток; червеникави драскотини под челната линия на окосмяване на главата, централно и в ляво, направление отгоре/надолу и отвътре/навън, дължини 2-2,5см;насиняване на улея на дясна ушна мида;червеникаво кръвонасядане в дясната половина на брадичкова област и такова кръвонасядане над ключичната ямка 3/1,5см; дифузно и с точковат вид кръвонасядане в горновъншният квадрант на десния голям гръден мускул с площ 4/3см; линейрни кръвонасядания по долна трета на лицева повърхност на лява подбедрица върху площ 4/2,5см; дълбоки драскотини и охлузвания с подлежащо дифузно насиняване на вътрешната половина на дясна колянна област. Според СМЕ най-тежката травма, от която е настъпил леталния изход на пострадалия е тежка закрыта инерционна черептно-мозъчна травма. Съгласно заключението на вещото лице липсват наранявания, които да водят до извод, че пострадалото лице е било с поставен предпазен колан. Експертът посочва, че дори пострадалото лице да е било с поставен предпазен колан инерционните травми са щели да настъпят, тъй като предпазния колан закрепва тялото на пътника към седалката и не позволява свободно движение на тялото в купето на превозното средство, но движението в шиините прешлени остава свободно, като получената травма е именно инерционна в областта на главата. Съдът кредитира като доказателство по делото, заключението на съдебно медицинската експертиза, тъй като е компетентно, обективно и обосновано, подкрепя се от събраните по делото писмени и гласни доказателства.

Съгласно чл. 52 от ЗЗД размерът на дължимото обезщетение за неимуществените вреди следва да се определи от съда по справедливост. Понятието справедливост няма абстрактен характер. То е свързано с преценка на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които следва да бъдат съобразени при определяне на размера. При ангажиране на отговорността на застрахователя следва да се съобразят и конкретните икономически условия в страната, а като ориентир за размера на дължимите обезщетения следва да се вземат предвид и съответните нива на застрахователно покритие към релевантния за определяне на обезщетенията момент. Съдът като съобрази, че от събраните по делото доказателства по категоричен начин се установява, че между ищеца О. А. и починалият при катастрофата А. А. е съществувала силна емоционална връзка. Двата са били силно привързани един към друг и са били непрекъснато заедно, като са имали общи приятели и среда. Освен това от свидетелските показания се установи, че ищецът като по-голям е бил силно привързан към брат си А. А. и полагал непрекъснато грижи за него. Същият бил като баща за него. Ищецът винаги и във всичко помагал на по-малкия си брат, дори при закупуването и ремонта на къщата в с. Ловско, общ. Лозница. Двата градели общи планове за бъдещето. След смъртта на А. А., ищецът изпаднал в шок. Същият напълно се затворил в себе си, спрял да излиза с приятели и познати, непрекъснато преживявял смъртта на брат си, като и към днешна дата също се натъжавал при споменаване на инцидента. Свидетелите по делото сочат, че О. А., станал коренно разричен човек след смъртта на брат си и все още не може да я преодолее. Поради изложените съображения е

неоснователно възражението на ответника, че е налице пълна незаинтересованост от страна на ищеца към брат му, тъй като за твърдените от него обсоятелства ответникът не е ангажирал никакви доказателства. Съдът намира, че при така доказаните близки отношения между двамата и доказаните болки и страдания, които ищецът О. А. е изпитал и продължава да изпитва от смъртта на брат си, социално-икономическите условия в страната към момента на произшествието, справедливият размер на обезщетението, което би репарирало тези болки и страдания е в размер на 100 000 лв. До първоначално предявения размер искът за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 120 000 лв. е неоснователен и недоказан.

Неоснователно е възражението на ответното застрахователно дружество, че не се дължи обезщетение за неимуществени вреди над сумата 5 000 лв. с оглед разпоредбата на пар. 96, ал. 1 ПЗР на ЗИД на КЗ (ДВ, бр. 101/2018 г.), вр. с чл. 493а, ал. 2 КЗ. Липсва основание за лимитиране на дължимите обезщетения до максимална сума от 5 000 лева, съгласно чл. 493а, във връзка с § 96, ал. 1 КЗ. Тази разпоредба противоречи на правото на ЕС, тъй като предвижда по-малка сума от посочените в чл. 1, параграф 2 от Втора директива 84/5, кодифицирана с Директива 2009/103/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16.09.2009 г. относно застраховката "Гражданска отговорност". Разпоредбата на чл. 9, ал. 1 от Директивата е транспонирана в чл. 492 от КЗ, в която е установен застрахователен лимит за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт – 10 420 000 лв. за всяко събитие, независимо от броя на пострадалите лица. Съгласно Решение на СЕС от 24.10.2013 г. по дело С – 277/12 по преюдициално запитване, член 3, параграф 1 от Директива 72/166 и чл. 1, пар. 1 и 2 от Втора директива 84/5, не се допуска национална правна уредба, съгласно която задължителната застраховка "Гражданска отговорност" при използването на МПС, да покрива обезщетението за неимуществени вреди, дължимо съгласно националната правна уредба на гражданската отговорност за смъртта на близки членове на семейството, настъпила при ПТП, само до определена максимална сума, която е по-малка от посочените в чл. 1, пар. 2 от Втора директива 84/5. Същото е част от позитивното право на ЕС и е задължително за всички съдилища и учреждения в страните членки. В тази връзка приложение намира и разпоредбата на чл. 633 от ГПК, съгласно която решенията по преюдициални запитвания са задължителни за всички съдилища и учреждения в Република България.

Законната лихва върху обезщетенията се дължи от предявяване на претенциите пред застрахователя, като в тази насока е формирана и съдебна практика - Решение №167/30.01.2020г. по т.д.№ 2273/18г. по описа на ВКС, II т.о. и Решение №128/04.02.2020г. по т.д.№2466/18г., ВКС, I т.о., която настоящият състав на съда напълно споделя. Разпоредбата на чл. 493, ал. 1, т. 5 КЗ предвижда, че застрахователят покрива отговорността на застрахования за лихвите по чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ, т. е. при ограниченията на чл. 429, ал. 3 КЗ- само в рамките на застрахователната сума и за периода с начало от уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие, респ. предявяване на претенция от увреденото лице. Процесното ПТП е настъпило на 18.12.2018 г., а ищецът е заявил

претенцията си пред застрахователя на 21.07.2021 г./на л.15 по делото/, поради което ответникът дължи обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата от този момент.

Неоснователно е възражението на ответника за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия А. А., тъй като същият е бил без поставен предпазен колан. Релевантен за съпричиняване на вредата от страна на увредения е само онзи конкретно установен принос на последния, без който не би се стигнало до настъпване на вредоносния резултат. Така е разрешен въпросът и в практиката на съдилищата. Според нея, не всяко поведение на пострадалия (действие или бездействие), дори ако не съответства на предписаното от закона, може да бъде определено като съпричиняващо вредата по см. на чл. 51, ал. 2 ЗЗД, а само това, чието конкретно проявление се явява пряка и непосредствена причина за произлезлите вреди - в случая с настъпилата смърт на пострадалия. Според заключението на КПСАТЕ и СМЕ, при настъпване на ПТП ищецът не е бил с поставен предпазен колан, въпреки, че автомобилът бил оборудван с такива, но в съдебно заседание вещото лице по СМЕ уточни, че пострадалият е получил инерционна травма на главата, която е довела до леталния изход. Поставеният предпазен колан би задържал тялото на пострадалото лице на седалката и няма да му позволи свободно да се движи в купето на автомобила, но шийните прешлени остават свободни и необезопасени. Съответно поставеният предпазен колан не би възпрял свободното движение на главата на пострадалия напред и назад, по какъвто механизъм всъщност е получена тази инерционна травма на главата и крайният резултат е щял да бъде същия - настъпване на смъртта на А. А.. Тоест липсата на поставен предпазен колан от пострадалото лице А. А. не е в пряка причинна връзка с настъпилата вредоносен резултат. По тези съображения, възражението за съпричиняване на вредоносния резултат е неоснователно.

По предявения от ЗК „Лев Инс“ АД срещу Агенция "Пътна инфраструктура" обратен иск с правно основание чл.219 ал.3 ГПК вр. с чл. 49 от ЗЗД, вр. с чл. 53 от ЗЗД, вр. с чл. 54 ЗЗД.

Съгласно практиката на ВКС (в решение по т. д. № 877/2010 г. на II т. о., решение по т. д. № 814/2009 г. на I т. о., решение № 53 от 24.07.2020 г. на ВКС по т. д. № 881/2019 г., II т. о.), по своята правна характеристика предявяването на обратен иск по реда на чл. 219, ал. 3 от ГПК съставлява последващо обективно съединяване на искове при условията на евентуалност. Обратният иск на ответника срещу третото лице – помагач подлежи на разглеждане по същество само при уважаване на иска на ищеца против ответника и само до размера, до който първият иск е уважен. Касае са за специална хипотеза на евентуално съединяване на искове не по почин на ищеца, при който условието, за да настъпят процесуалните предпоставки за произнасяне по него, е уважаване на главния иск, като неговите граници са и граници на обратния иск.

С оглед на изложеното съдът дължи произнасяне по предявения обратен иск.

Съгласно чл. 53 от ЗЗД, ако увреждането е причинено от неколцина, те отговарят солидарно. Съдът приема, че произшествието изцяло е настъпило поради виновно

нарушение на правилата за движение от страна на водача на застрахованата товарна композиция С. Ф. Х..

Съгласно чл. 19, чл. 29 и чл. 30 от Закона за пътищата и § 1, т. 14 от ДР на ЗП, поддържането на републиканските пътища, част от които безспорно е път I-2 /гр. Разград – гр. Шумен/, в непосредствена близост до кръстовището с път III-2005, водещ към с. Самуил е задължение на Агенция "Пътна инфраструктура". Част от поддържането на пътищата включва и осъществяване на мероприятия по зимно почистване на републиканските пътища, съгласно чл. 11 и сл.от Наредба № РД-02-20-19 от 12.11.2012 г. за поддържане и текущ ремонт на пътищата.

По силата на Договор РД – 38-16/01.12.2014 г. за възлагане на обществена поръчка за определяне на изпълнител за извършване на поддържане (превантивно, текущо, зимно и ремонтно-възстановителни работи при аварийни ситуации) на републиканските пътища на територията на Северен централен район, стопанисван от АПИ, съгласно чл. 19, ал. 1, т.1 от ЗП дейностите по поддържане са предоставени от възложителя АПИ на изпълнителя Консорциум „ТПП Разград 2014“, включващ участници в обединението „Строймонтаж“ ЕАД, „АБ Инвест НН“ и „Пътно строителство“ АД. Участъкът от път I-2 /гр. Разград – гр. Шумен/ до кръстовището с път III-2005, водещ към с. Самуил е бил проходим при зимни условия. След анализ на доказателствената съвкупност по делото, може да се направи извод, че са извършени дейностите за зимно поддържане на процесния участък в съответствие с всички нормативни изисквания. Непосредствено преди настъпване на процесното ПТП снегопочистващи машини с рег. № *** и *** на изпълнителя около 22:12 часа по GPS данни /л. 160-161 от делото/ са извършили мероприятия по зимно почистване, чрез отстраняване на натрупаната снежна покривка и разпръскване на химически материали – луга. Неоснователно се явява и възражението на ответното застрахователно дружество, че причина за настъпилния инцидент се явява некачествено положената пътна настилка, която била изградена с материали, които са некачествени и намаляват коефициента на сцепление между гумите на автомобила и асфалта в конкретния пътен участък. Категорично вещото лице по КПСАТЕ сочи, че пътният участък е изграден съобразно всички нормативни изисквания и вложените в него материали, са придружени с нужните декларации за експлатационни показатели и сертификати, които гарантират, че пътното съоразение може да се ползва по предназначение. СъС.ието на пътната настилка към момента на възникване на ПТП не се е явило предпоставка за възникването му. Причината за възникване на процесното ПТП са субективните действия на водача на товарната композиция С. Ф. Х., който е загубил контрол над управлението от него товарен автомобил и прикаченото към него полуремарке. Технически правилно е водачът да контролира непрекъснато автомобила, който управлява, като при избора си на скорост на движение в конкретната ситуация се съобрази с атмосферните условия, със съС.ието на пътя и с конкретните условия на видимост, за да бъде в съС.ие да намали скоростта и в случай на необходимост да спре, когато възникне опасност за движението. Същият не се е съобразил и със съС.ието на гумите на товарната композиция, които според КПСАТЕ са били силно износени, което е

допринесло за занасянето на управляваната товарна композиция и навлизането ѝ в платното за движение на насрещно движещите се ППС. Не е налице бездействие от страна на ответникът по обратния иск Агенция „Пътна инфраструктура“, която да ангажи солидарно отговорността за репарирание на претърпените от ищеца неимуществени вреди.

С оглед изложеното предявеният от ЗК „Лев Инс“ АД против Агенция „Пътна инфраструктура“ обратен иск с правно основание чл. 49 от ЗЗД, вр. с чл. 53 ЗЗД, вр. с чл. 54 ЗЗД се явява неоснователен и като такъв следва да бъде отхвърлен.

По разноските:

При този изход на спора ответникът дължи на ищеца направените по делото разноски съобразно с уважената част от исковете. От ищцовата страна се претендира адвокатско възнаграждение при условията на осъществено процесуално представителство по чл. 38, ал. 2 от ЗА, като при съобразяване цената на уважената претенция за неимуществени вреди в размер на 100 000 лева следва да се присъди възнаграждение на адв. С. М. от АК – Разград за оказаната на ищеца безплатна адвокатска помощ и съдействие в размер на 8650 лева, съгласно чл. 7, ал. 2, т. 5 от НМРАВ.

На основание чл. 78, ал. 6 от ГПК следва да бъде осъден ответника да заплати по сметка на РОС сумата за държавна такса, от която е освободен ищеца, съобразно с уважената част от иска в размер на 4000 лева.

С протоколно определение от 30.10.2023 г. по изготвената комплексна СТЕ на вещите лица В. С. Д. и В. Т. Е. е определена сумата 702 лв. за всеки. Ответникът е внесъл предварителен депозит в размер на 500 лв. за всеки един. Разликата от 202 лв. е възложена в негова тежест, като е предоставена възможност да внесе сумата в едноседмичен дневен срок. Видно от наличните по делото платежни документи и служебно извършени справки в счетоводството на съда от 20.11.2023г. е, че е внесена сума в размер на 202лв., като сумата в същия размер за второто вещо лице не е внесена. Съгласно чл. 77 ГПК, когато страната остане задължена за разноски, съдът постановява определение за принудителното им събиране. В чл. 77 ГПК не е поставен срок за присъждане на разноски. Това вземане е финансовоправно и се присъжда служебно от съда.

На основание чл. 78, ал. 3 от ГПК ищецът дължи на ответника направените разноски, съобразно с отхвърлената част от иска. Представени са доказателства за направени разноски в размер на: 1202,00 лева за КПСАТЕ, 350 лева за СМЕ, 30,00 лева депозит за свидетел, 25 лева такса за издаване на съдебни удостоверения. Ответникът се е представлявал в производството от ст.юрк. Л. С., като съдът определя юрисконсултско възнаграждение в размер на 200 лева, съгл. чл. 78, ал. 8 от ГПК във вр. с чл. 37 от Закона за правна помощ вр. с чл. 25 от Закон за правната помощ. Т.е. сторените разноски са в общ размер на 1807лв. С оглед изложеното общо дължимите от ищеца на ответника разноски съобразно отхвърлената част от иска са в размер на 301,17 лева.

С оглед изхода от спора по предявения обратен иск, ищецът по него ЗК „Лев инс“ АД дължи на ответника Агенция „Пътна инфраструктура“ направените по делото разноски,

представляващи юрисконсултско възнаграждение. Съдът определя размера на дължимото юрисконсултско възнаграждение в размер на 300 лева, съгл. чл.78, ал. 8 от ГПК вр. с чл. 37 от ЗПП вр с чл. 25 от ЗПП.

Ищецът по обратния иск следва да бъде осъден да заплати по сметка на РОС сумата в размер на 4000 лева, представляваща държавна такса по предявената регресна претенция.

Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗК „Лев Инс“ АД, гр. София, ул. „Симеоновско шосе“ № 67А, ЕИК 121130788 на осн. чл. 432, ал. 1 от КЗ във вр. с чл. 45 от ЗЗД вр. с чл. 86 от ЗЗД да заплати на О. М. А., ЕГН ***** с поС.ен адрес с. ***, общ. Попово, ул. *** сумата от 100 000лв./сто хиляди лева/, представляваща обезщетение за претърпени от него неимуществени вреди – болки и страдания, от загубата на неговия брат А. М. А., починал на 24.12.2018г., вследствие на претърпяно ПТП, настъпило на 18.12.2018 г. на път I-2 /гр. Разград – гр. Шумен/, в непосредствена близост до кръстовището с път III-2005, водещ към с. Самуил, по вина на С. Ф. Х. – водач на товарен състав – седлови влекач „Мерцедес Актрос“ с рег. № ***, с прикачено към него полуремарке „Флигел“ с рег. № ***, който товарен състав е застрахован при ответника, ведно със законната лихва считано от 21.07.2021г. до окончателното изплащане на задължението, като ОТХВЪРЛЯ иска за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди за разликата до първоначално предявения размер от 120 000 лева, като неоснователен и недокаан.

ОТХВЪРЛЯ предявения от ЗК „Лев Инс“ АД гр. София, ул. „Симеоновско шосе“ № 67А, ЕИК 121130788 срещу Агенция „Пътна инфраструктура“ гр. София, бул. „Македония“ № 3, Булстат 000695089 обратен иск с правно основание чл. 219, ал. 3 от ГПК вр. с чл. 49 ЗЗД, вр. чл. 53 ЗЗД вр. с чл. 54 ЗЗД за заплащане на сумата в размер на 100 000 лева, ведно със законната лихва считано от 21.07.2021 година до окончателно изплащане на задължението, представляваща регресна претенция за определено застрахователно обезщетение по застраховка "Гражданска отговорност" за претърпени неимуществени вреди – болки и страдания от О. М. А., ЕГН ***** загубата на неговия брат А. М. А., починал на 24.12.2018г., вследствие на претърпяно ПТП, настъпило на 18.12.2018 г. на път I-2 /гр. Разград – гр. Шумен/, в непосредствена близост до кръстовището с път III-2005, водещ към с. Самуил, по вина на С. Ф. Х. – водач на товарен състав – седлови влекач „Мерцедес Актрос“ с рег. № ***, с прикачено към него полуремарке „Флигел“ с рег. № ***.

ОСЪЖДА ЗК „Лев Инс“ АД, гр. София, ул. „Симеоновско шосе“ № 67А, ЕИК 121130788 да заплати на адв. С. М. от АК – Търговище, личен № 1100012177 сумата в размер на 8650 лв./осем хиляди шестотин и петдесет лева/, представляваща адвокатско възнаграждение за оказана безплатна правна помощ на ищеца в производството на осн. чл. 38, ал. 2 от ЗА.

ОСЪЖДА ЗК „Лев Инс“ АД, гр. София, ул. „Симеоновско шосе“ № 67А, ЕИК

121130788 да заплати по сметка на Окръжен съд- Разград държавна такса в размер на 4000лв./четири хиляди лева/, на осн. чл. 78, ал. 6 от ГПК по предявения главен иск с правно основание чл. 432, ал. 1 от КЗ, вр. с. чл. 45 ЗЗД, вр. с. чл. 86 ЗЗД.

ОСЪЖДА ЗК „Лев Инс“ АД, гр. София, ул. „Симеоновско шосе“ № 67А, ЕИК 121130788 да заплати по сметка на Окръжен съд- Разград сумата 202 /двеста и два/ лева – възнаграждение на вещо лице В. Т. Е.. Предоставя възможност на ЗК „Лев Инс“ АД, гр. София, ул. „Симеоновско шосе“ № 67А, ЕИК 121130788 да внесе доброволно сумата от 202 лева по сметката на ОС-Разград

ОСЪЖДА О. М. А., ЕГН ***** с поС.ен адрес с. ***, общ. Попово, ул. *** да заплати на ЗК „Лев Инс“ АД, гр. София, ул. „Симеоновско шосе“ № 67А, ЕИК 121130788 сумата в размер на 301,17лв./триста и едн лева и седемнадесет стотинки/, представляващи сторени разноси в производството, съобразно отхвърлената част от иска, на осн. чл. 78, ал. 3 от ГПК.

ОСЪЖДА ЗК „Лев Инс“ АД, гр. София, ул. „Симеоновско шосе“ № 67А, ЕИК 121130788 да заплати на Агенция „Пътна инфраструктура“ гр. София, бул. „Македония“ № 3, Булстат 000695089 сумата в размер на 300лв./триста лева/, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

ОСЪЖДА ЗК „Лев Инс“ АД, гр. София, ул. „Симеоновско шосе“ № 67А, ЕИК 121130788 да заплати по сметка на Окръжен съд- Разград държавна такса в размер на 4000лв./четири хиляди лева/ по предявения обратен иск с правно основание чл. 219, ал. 3 ГПК, вр. с. чл. 49 ЗЗД, вр. с. чл. 53 ЗЗД, вр. с. чл. 54 ЗЗД.

Решението е постановено при участието на Агенция „Пътна инфраструктура“ гр. София, бул. „Македония“ № 3, Булстат 000695089, в качеството на трето лице- помагач на страната на ЗК „Лев Инс“ АД, гр. София, ЕИК 121130788.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Варненския апелативен съд.

Съдия при Окръжен съд – Разград: _____